

begrænse det saa meget som muligt, nemlig til de Jordbrug, som man kan tænke sig, det er Statsmagtens Sag i første Linie at fremhjelpe. Jeg skal minde om, at dersom man vilde have taget Landbrugets Kreditforhold op i deres Helhed, den Gang man i sin Tid fik Loven om de to Husmandskreditforeninger, som vi have med Statsgaranti for Renten, saa vilde det have været ganske umuligt at faa disse Lovforslag gennemførte i Rigsdagen; og jeg er bange for, at dersom det er Landbrugets Kreditforhold i deres Helhed, man her vil søge ordnede, ville vi ikke komme til at høste Nytte af denne Kommissions Arbejde, naar Tiden kommer, da Husmandsloven skal revideres. Derfor vil jeg stille det Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister, om det virkelig er Meningen, at det er Landbrugets Kreditforhold i al Almindelighed, baade for det større og det mindre Landbrugs Vedkommende, som man har tænkt sig, Kommissionen skal beskæftige sig med. (*Landbrugsministeren*: Ja!). Jeg vil saa ønske, at Landbrugsministeren maa have Held til at løse det Spørgsmaal helt, men jeg er ikke uden Betænkeligheder; thi dersom han vil løse dette Spørgsmaal for Landbruget i dets Almindelighed altsaa ogsaa for det større Landbrugs Vedkommende, er jeg bange for, at det gaar, som det vilde være gaaet i sin Tid, da vi gennemførte de Love, som have været til saa stor Velsignelse for Husmandsstanden i dens Helhed og have været det i meget højere Grad end Oprettelsen af Husmandsbrug, nemlig Lovene om Husmandskreditforeningerne, at man ikke kunde have løst dette Spørgsmaal, dersom man havde villet tage det hele med. Jeg kan meget vel se, at Tiden ikke er til at tale om Statens Garanti, men jeg er ikke bange for at lade Staten træde hjælpende til, dersom man vil skaffe Jord til Husmændene i større Udstrækning end hidtil; og her synes det mig, at det i første Linie maa skaffes under en saadan Form, at det virkelig er muligt for Statsmagten at bære Udgifterne. Men tager man hele Landbruget med, vil man slaa det hele sammen under eet, er jeg bange for, at man vil forløfte sig og ikke vil være i Stand til at løse denne Opgave.

Landbrugsministeren (Anders Nielsen): Lovforslaget skal forstaas efter Ordene, at det er Landbrugets Kreditforhold, som skulle tages under Overvejelse og gøres til Genstand for Undersøgelse; det skal undersøges, men om man kan ordne det hele

under eet paa den Maade, at man fremstiller en Kreditlovgivning, der raader Bod paa Kreditforholdene for det større Landbrug og det mindre Landbrug under en og samme Ramme, det kan jeg ikke sige. Hvilket Resultat Kommissionen kan ventes at komme til, derom kan jeg intet vide, det maa Kommissionen bestemme. Det er højst muligt, at Kommissionen, som har til Opgave at overveje hele Landbrugs Kreditforhold, kommer til det Resultat, at man kun kan yde Bidrag til Løsningen af dette Spørgsmaal for det mindre Landbrugs Vedkommende, men Opgaven skal være given for det hele Landbrugs Vedkommende. Hvorledes man saa løser Opgaven, delt eller samlet, det er det, der maa overvejes.

N. C. Jensen: Jeg glæder mig selvfølgelig over den Maade, hvorpaa den højtærede Minister forstaar dette Punkt, men det kan ikke fjerne mine Betænkeligheder ved, at man tager hele Landbrugets Kreditforhold op paa det her foreliggende Grundlag. Lovforslaget er, saavidt jeg forstaar, Grundlaget for videre Revision af Husmandsloven. Det var Tanken i Udvalget... (*Afbrydelse af Landbrugsministeren*). Jo, det var Tanken i Udvalget, da man saa, hvor vanskeligt det var at løse disse Spørgsmaal. Men tager man Landbrugets Kreditforhold op i deres Helhed, saa vil der blive mange andre Kreditforhold, med Hensyn til hvilke man maaske vil forlange taget under Overvejelse, at der gives dem de samme Betingelser, og jeg kunde der tænke mig, at Spørgsmaalet vilde blive af saa stort Omfang, at man ikke vilde være i Stand til at løse det til den Tid, da jeg tænker mig, det skulde være løst, nemlig naar Husmandsloven skal til Revision.

Landbrugsministeren (Anders Nielsen): Nej, derom ere vi ikke enige, at denne Kommission kun har til Opgave at forberede den næste Revision af Husmandsloven. Denne Kommissions Opgave tager virkelig videre og bredere Sigte end som saa. Hvis der skulde være noget i den Betragtning, at Spørgsmaalet om Landbrugets Kreditforhold skulde være saa vidtløftigt, at man ikke skulde kunne komme til Bunds i det og kunne fremkomme med Forslag, inden den nugældende Lov om Oprettelse af Husmandsbrug skal revideres, vil jeg blot dertil sige, at for saa vidt der ud af Kommissionen, hvad jeg meget vel tænker mig, kan komme Resultater til Gavn for Revisionen af Husmandsloven, kunne disse